

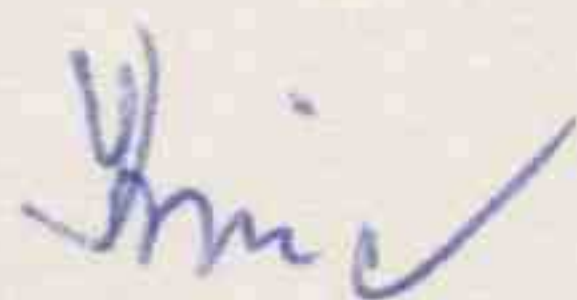
Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 68

Pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 1. října 1984

Č. j.: inf.140/84

Počet listů: 10

Počet výtisků: 25

Den vydání: 1. října 1984

OBSAH

1. Informace o politické situaci v krajích
 2. Poznatky stranických orgánů a organizací
z realizace závěrů 6. zasedání ÚV KSČ o
rozvoji a zkvalitňování služeb pro obyvatelstvo
-

1. Informace o politické situaci v krajích

Krajské /městské/ výbory strany charakterizují ve svých zprávách politickou situaci v okruhu své působnosti a vlastní postup po celostátní poradě vedoucích tajemníků KV /MěV/KSČ a KSS při zajišťování politickoorganizačního zabezpečení některých opatření v sociální politice, odměňování a v oblasti maloobchodních cen v období před 11. zasedáním ÚV KSČ. Politickou atmosféru v krajích hodnotí vcelku jako dobrou. Hlavní pozornost soustřeďují na důslednou kontrolu realizace závěrů 10. zasedání ÚV KSČ. S nástupem do posledního čtvrtletí čtvrtého roku sedmé pětiletky vyžadují stranické orgány a organizace náročnější přístup k analýze konkrétní situace a vyvozování závěrů u zaostávajících podniků i závodů. Přijatá opatření směřují především ke zvýšení úrovně organizace a řízení, zabezpečení rovnoměrnosti plnění hospodářských úkolů, zlepšení materiálně technického zásobování, využívání fondu pracovní doby i stávajícího strojního parku a k dalšímu rozvoji hnutí za úsporu energie, paliv, surovin i materiálu. Orientují pracovní iniciativu na zabezpečování rozhodujících úkolů.

V postupu zemědělských prací dochází vlivem nepříznivých klimatických podmínek k jejich značné kumulaci. Opožďuje se sklizeň obilovin i podzimní práce. Ve snaze vyrovnat skluz s časovým harmonogramem rostou požadavky na brigádnickou pomoc. Pozitivně je hodnoceno rozhodnutí o prodloužení výpomoci škol II. cyklu o další týden. Technika je přesouvána do výše položených míst k dokončení žní. Kuřice se operativně sklízí podle stupně vyžívání porostů. Konkrétní úkoly jsou stanovovány k dodržení termínu zasetí obilovin, k urychlení sběru brambor a využití jejich případných přebytků. V okresech Ústí nad Orlicí a Chrudim /Východočeský kraj/ se projevuje nedostatek náhradních dílů na pluhy, především ostří. V Severomoravském kraji chybí horská technika a zvýšená poptávka je po dvouřádkových sklízecích brambor, dovážených z NDR, pro jejich vyšší výkonnost a nižší poškozování brambor.

V souvislosti s připravovanými opatřeními v sociální politice, odměňování a v oblasti maloobchodních cen věnují krajské /městské/ výbory strany značnou pozornost vývoji názorové hladiny. Uvádějí,

že se s různou intenzitou šíří zprávy o úpravě cen piva a nealkoholických nápojů. Hovoří se rovněž o zdražení cukru, rýže, kávy, uzenin, masa a dalších potravin, nábytku a elektrické energie. V okresech Most, Jablonec nad Nisou a Chomutov /Severočeský kraj/ občané vracející se z dovolené uvádějí, že byl v jugoslávském místním tisku UVAX uveřejněn seznam 40 druhů zboží, u kterého bude v ČSSR upravena cena směrem nahoru. V Praze vznikají také fámy o zdražení nafty a benzínu. Na obvodě Praha 1 se objevují informace o tom, že zvýšením cen piva a nealkoholických nápojů nekončí zdražení. Podle nich se připravuje i zvýšení cen másla až o 50 %, kakaa, cukru, mouky, cigaret, vepřového bůčku a naproti tomu má být levnější vepřová kýta.

V informaci MěV KSČ Praha se uvádí, že jsou očekávána otevřená vystoupení představitelů politického života, která by objasnila a věcně zdůvodnila přijatá opatření a účinně zapůsobila na vědomí lidí. Předem jsou odmítána běžná zpravodajství v Čs. televizi, rozhlasu a tisku, kdy obdobnými zprávami /například 26.6.1979/ byli pověřováni hlasatelé. Ve vztahu k funkcionářům a pracovníkům z oblasti potravinářského průmyslu zaznívá požadavek, aby v tomto období více chodili mezi pracující, napomáhali ve vysvětlování a řešení vzniklých problémů. Pracovníkům obchodu, pohostinství a výroby jsou adresovány připomínky zaměřené na kvalitu, technologickou kázeň, propagaci nových výrobků, k ochraně zákazníka a vytváření vyšší kultury prodeje i služeb v pohostinství. Celkově je situace v Praze charakterizována jako klidná, bez závažnějších rušivých jevů.

Výrazně kritický postoj k cenovým úpravám se projevuje u konzumentů piva a stálých hostů restaurací. U obsluhujícího personálu vznikají domněnky, že dojde ke snížení konzumace, zvýší se nároky zákazníka na kvalitu a dodržování míry. Kritizováno je také, že ke zdražení dochází souběžně s úpravou platů pouze u některých profesí,

například učitelů. Proslýchá se, že v SNB byly provedeny také platové úpravy. Je požadováno, aby v propagandě byla věnována pozornost objasňování příčin a rozsahu zdražení. Současně se navrhuje, aby objemy nebyly uváděny v miliardách, ale byly vyjasněny v jednotlivých položkách včetně předpokládaného dopadu na jednotlivé domácnosti.

V důsledku uvedených různých názorů na cenové úpravy došlo v některých krajích k místně zvýšenému nákupu potravin jako je káva, cukr, mouka, sirupy, olej apod. Vývoj situace na vnitřním trhu je pravidelně vyhodnocován, požadované druhy zboží jsou průběžně doplňovány a zatím se nevyskytly vážnější problémy. V některých místech je podle potřeby regulován prodej.

Bezprostředně po celostátní poradě vedoucích tajemníků krajských /městských/ výborů strany, uskutečněné dne 21. září 1984, byli s usnesením PÚV KSČ a vlády k některým opatřením v sociální politice, odměňování a v oblasti maloobchodních cen seznámeni vedoucí tajemníci okresních /obvodních/ výborů strany, funkcionáři krajů, členové ÚV KSČ, ÚKRK působící v krajích a postupně i další vedoucí funkcionáři okresních výborů strany. Bylo k tomu využito rozšířených předsednictev KV, zasedání krajských výborů, mimořádných porad apod. Uvedená usnesení byla přijata s pochopením a byla jim vyjádřena podpora. Pozitivně jsou hodnocena opatření v sociální a mzdové politice. Jihomoravský KV KSČ informuje o ojedinělých názorech, že nemuselo dojít ke zvyšování cen minerálních vod a sirupů.

S uvedeným předním aktivem byla projednána vlastní opatření a postup při zabezpečování usnesení PÚV KSČ a vlády ČSSR na úrovni krajských /městských/, okresních /obvodních/ výborů a ZO KSČ. Hlavní důraz je přitom kladen na zajištění politickoorganizačního zabezpečení zvláště v období po 11. zasedání ÚV KSČ. Pozornost je věnována zejména kvalitnímu provedení informace v základních organizacích a vývoji politické situace i názorové hladiny v rozhodujících podnicích a závodech, do kterých bude vyslán připravený funkcionářský aktiv. Jeho úkolem je získávat poznatky o konkrétní situaci a pomoci řešit stranickým organizacím případné problémy.

V krajských výborech strany se pracuje s postoupenými informacemi a jsou vytvářeny podmínky pro plné využití Faktů a argumentů i dalších argumentačních materiálů v masové politické práci. V jednotlivých krajích a okresech jsou posíleny politické služby.

Některé krajské výbory uvádějí, že část komunistů má obavy, aby uvedené názory neměly vliv na poměrně stabilizovaný vnitřní trh. Po předběžných informacích, které o připravovaných opatřeních obdrželi po celostátní poradě vedoucích tajemníků KV KSČ vedoucí funkcionáři krajských a okresních výborů, jsou místně, podle konkrétní situace podávány obecné informace o opatřeních základnímu funkcionářskému aktivu, aby se operativně eliminovaly vznikající fámy a zabránilo se nákupní panice.

V souladu s uvedeným politickoorganizačním zabezpečením přijala jednotlivá oddělení ÚV KSČ vlastní opatření pro zajištění informovanosti pracovníků ústředního výboru, přímo řízených stranických organizací i nomenklaturních kádrů a jednotného koordinovaného postupu na svých úsecích. Například v oddělení propagandy a agitace ÚV KSČ byla zpracována ve spolupráci s dalšími příslušnými odděleními Fakta a argumenty o dlouhodobém vývoji a růstu životní úrovně. V současné době je zabezpečován jejich tisk a distribuce v souběhu s Fakty a argumenty k cenovým opatřením. V oddělení masových sdělovacích prostředků ÚV KSČ je hlavní pozornost věnována zajištění publicity přijatých opatření, tiskové konferenci pro vybraný okruh ekonomických redaktorů, besedě v Čs. televizi a rozhlase k dané problematice, následnému komentování hospodářské a sociální politiky apod.

Ekonomické oddělení ÚV KSČ kontroluje tisk a rozvoz jednotné informace pro stranické orgány tak, aby byla k dispozici aktivu ÚV KSČ /KSS/, krajským a okresním výborům strany k rozvinutí masové politické práce ihned po 11. zasedání ÚV KSČ. Sleduje postup a zabezpečení přípravy oficiální zprávy pro veřejnost a podkladů pro tiskovou konferenci. Politickoorganizační oddělení ÚV KSČ v úzké součinnosti s krajskými /městskými/ výbory strany a odděleními ÚV KSČ zpracovává pro vedení ÚV KSČ operativní informace o politické situaci.

Oddělení stranické práce v zemědělství, potravinářském průmyslu, lesním a vodním hospodářství ÚV KSČ klade důraz na dodržení kvality nápojů podle ČSN, včasnost a rovnoměrnost rozvozu do tržní sítě na základě požadavků obchodu. V rámci opatření ke zvýšení trvanlivosti nápojů ve výrobě je posilována výstupní kontrola. Na dodržování technologické disciplíny je orientována činnost závodových komisí jakosti.

Oddělení stranické práce v průmyslu, dopravě, stavebnictví a službách ÚV KSČ věnuje m.j. pozornost důslednému zabezpečení ochrany socialistického majetku při novém ocenění zásob v obchodě, zaměření činnosti kontrolních orgánů obchodu, na prověrky dodržování zásad poctivosti prodeje u piva a nealkoholických nápojů, kvalitu zboží a úroveň poskytovaných služeb a zpřísnění postihů ze zjištěných nedostatků. Je zajištěno trvalé vyhodnocování změn spotřebitelské poptávky a operativně přizpůsobeny dodávky, aby byl uspokojován zájem spotřebitelů a nedošlo k nárůstu zásob v obchodě. Plnění opatření přijatých jednotlivými odděleními je průběžně kontrolováno.

2. Poznatky stranických orgánů a organizací z realizace závěrů
6. zasedání ÚV KSČ o rozvoji a zkvalitňování služeb pro oby-
vatelstvo

/zpracováno ze zpráv KV /MěV/ KSČ, KSS a ve spolupráci s od-
dělním společenských organizací a národních výborů ÚV KSČ/

Podle zpráv KV /MěV/ KSČ je realizaci závěrů 6. zasedání ÚV KSČ o rozvoji a zkvalitňování služeb pro obyvatelstvo věno-
vána trvalá pozornost. Stranické orgány a organizace průběžně
projednávají a kontrolují uskutečňování opatření přijatých v
lednu letošního roku PÚV KSČ v návaznosti na plnění usnesení
uvedeného zasedání ústředního výboru KSČ. Soustavně se těmito
otázkami zabývají národní výbory všech stupňů.

Pozornost věnovaná uplatňování výsledků 6. zasedání ÚV KSČ
se projevila v tom, že byla přijata převážně odpovídající opa-
tření k jejich zabezpečení, prohloubil se komplexní přístup k
uvedené problematice a postupně dochází k rozvoji služeb a ke
zvýšení jejich úrovně. Ve městech i střediskových obcích se po-
dařilo síť služeb rozšířit, zřídit drobné provozovny národních
výborů a někde /například ve Středočeském kraji/ zavést jejich
poskytování v rozhodujících závodech. V Jihomoravském kraji by-
lo během minulého roku ve 104 sledovaných městech I.-III. ka-
tegorie a střediskových obcích s rozšířenou pravomocí zavedeno
a rozšířeno 708 činností podniky místní výroby i služeb.

Zvětšil se rozsah poskytovaných služeb i počet provozoven
a sběren v menších obcích. V mnoha okresech i velkých městech
byly zavedeny nové druhy služeb, jež před tím nebyly v těchto
místech dostupné. Zajišťováním přidružené výroby a využíváním
opravárenských dílen se do tohoto procesu, zejména v menších
obcích, úspěšně zapojila JZD. K rozvoji služeb přispěly národní
výbory využitím možností vydávat občanům povolení k poskytování
služeb pro obyvatelstvo. Byly zavedeny nepřetržité pohotovostní
služby k odstraňování havárií v bytech občanů a v některých mís-
tech se zvýšil rozsah modernizace bytového fondu. Provozní doba

mnoha sběren a prodejen se prodloužila do večerních hodin, je zajišťována také o volných sobotách. Dochází ke zvyšování počtu tržnic a prodejen přebytků ovoce a zeleniny. Je kladen větší důraz na dodržování a zkracování dodacích lhůt stanovených národními výbory.

Přes docílená zlepšení a zavedení nových služeb jsou mezi jednotlivými okresy i městy značné rozdíly v přístupech a dosažených výsledcích.

V mnoha místech nejsou poskytovány služby, o něž má veřejnost zájem. V některých krajích nedošlo k jejich rychlejšímu rozšiřování do okrajových částí měst a střediskových obcí. Například v Severomoravském kraji jsou střediskové obce, v nichž nebyly od 6. zasedání ÚV KSČ zavedeny další služby. V tomto kraji nemají některé národní výbory ani přehled o nově zřizovaných službách. Ve Středočeském kraji je řada míst, v nichž nejsou služby zajišťovány vůbec, nebo jen s dlouhými dodacími lhůtami. Podniky místního stavebnictví nezabezpečují v potřebné míře opravy tepelných zařízení a značně úzkoprofilové jsou opravy střech i dešťových svodů. V Severočeském kraji nezajišťují bytové podniky v žádoucím rozsahu údržbu bytového fondu, problémy s jeho modernizací jsou například ve Východočeském a Východoslovenském kraji. V některých krajích dochází stále k tomu, že některé podniky služeb a družstva stále ještě dávají přednost dodávkám a kooperacím pro socialistický sektor na úkor rozšiřování služeb pro obyvatelstvo.

Kromě zabezpečování služeb socialistickými organizacemi vydávají národní výbory povolení občanům poskytovat služby. Jedná se především o opravy a údržbu průmyslových výrobků a spotřebních předmětů a stavební činnosti. Některé národní výbory tuto možnost, lépe uspokojovat potřeby občanů ve službách, zatím plně nevyužívají.

Prodloužení otvírací doby sběren služeb a obchodu nebylo realizováno v dostatečném rozsahu. Jsou také národní výbory,

které nezabezpečily výraznější zkracování dodacích lhůt. Často tomu brání potíže v zásobování surovinami, materiály i náhradními díly v potřebném sortimentu a kvalitě. V obchodě přetrvává nesprávný přístup prodávačů k zákazníkům a mnohdy schází požadovaný sortiment, zejména v textilu, oděvech a obuvi. Často není uspokojována poptávka spotřebitelů po zboží v nižších cenových relacích. Počet předražených nákupů, zjištěných kontrolními orgány, je stále poměrně vysoký. Přes rozvoj prodeje v tržnicích jsou na různých místech nežádoucí rozdíly v nabízeném sortimentu a někde jsou jen sporadicky prodávány čerstvé zemědělské produkty.

V podnicích místního hospodářství i v družstvech dochází velmi pomalu ke zlepšování organizace práce, jejich technická vybavenost je často na nízké úrovni, zejména v drobných provozech. Nevěnuje se potřebná péče uplatňování chozrasčotu na provozech i jednotlivých pracovištích. Většinou nedochází ke zjednodušení řízení a snižování správního aparátu. Nedaří se vždy docílit takových změn v plánování, financování a hmotné zainteresovanosti pracovních kolektivů i jednotlivců, které by přispěly ke zlepšení služeb a jejich vyšší efektivnosti. V důsledku toho nedokázaly některé podniky ani po zvýšení cen služeb vyrovnat na základě racionalizačních opatření vyšší náklady na palivo, energii i materiál a snížit výrobní a celopodnikovou režii. V těch případech, kdy uvedené úpravy cen přispěly ke zvýšení rentability služeb, nevedlo to často ke zvýšení jejich úrovně.

Některé národní výbory nevěnují těmto otázkám potřebnou pozornost. Jsou málo náročné vůči ředitelům podniků a předsedům družstev a plnění úkolů ve vazbě na hmotnou zainteresovanost nevede často k větší spokojenosti občanů. Národní výbory neprovádějí v potřebné míře kontrolní činnost zaměřenou na kvalitu práce, jednání s občany a dodržování dodacích lhůt.

Na základě závěrů 6. zasedání ÚV KSČ vydala jednotlivá ministerstva opatření k zabezpečení příslušných usnesení vlády,

v nichž je stanoven okruh služeb, pro jejichž poskytování mají ústředně řízené podniky vhodné podmínky. Jejich nedostatečné využívání je mnohdy ovlivněno tím, že národní výbory nepředkládají těmto podnikům konkrétní požadavky.

Stranické orgány a organizace uvedené problémy a nedostatky projednávají na svých zasedáních i členských schůzích a ukládají funkcionářům národních výborů i vedoucím hospodářským pracovníkům konkrétní úkoly k jejich rychlejšímu řešení.